

Inspraak

Extra oriënterende commissie Ruimte

13 juni 2019

Agenda pt 9 Rvs Welstandsnota Medemblik 2019 (DOC-19-151489) (Portefeuillehouder A. van Langen)

Inspreker namens Twisca: C. Klaver

Mijnheer de voorzitter, dank voor de mogelijkheid om in te spreken.

Gezien de doelstelling van Twisca zal ik mij voornamelijk beperken tot Twisk, de monumentenstatus en de noodzaak tot actieve bescherming van het beschermd dorpsgezicht en dat Medemblik dat niet alleen aan monumenteneigenaren moet overlaten, maar actief moet optreden, kortom dat gezamenlijk optrekken voorwaarde is voor het in stand houden van het beschermd dorpsgezicht van Twisk. Ook deze versie van de Welstandsnota formuleert het op blz 27 juist:

Twisk is een bijzonder waardevol gebied. De historische samenhang tussen gebouw en ruimtelijke structuur met smalle weg en wegsloot is kenmerkend voor het gebied. Het beleid voor het gebied is gericht op versterking van de cultuurhistorische waarde. Het behoud van de structuur, kleinschaligheid en het versterken van de zorgvuldige architectuur staan voorop bij het beoordelen van plannen... en

Twisk is vanwege de cultuurhistorische waarde een beschermd dorpsgezicht, waardoor alle ingrepen en wijzigingen vergunning plichtig zijn. Ze moeten aansluiten bij de aanwezige architectuur en zorgvuldig worden ingepast in de ruimtelijke structuur van bebouwing, smalle weg en wegsloot.

De omschrijving bij het agendapunt 9 van de agenda van deze avond is ook duidelijk: *In de welstandsnota bepaalt de gemeenteraad op welke manier het uiterlijk van een voorgenomen bouwwerk past in de omgeving. De welstandscommissie past de door de gemeenteraad vastgestelde eisen toe bij het beoordelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning.*

En het is jammer genoeg ook meteen een illustratie waar het steeds misgaat.

Herhaaldelijk is het onderwerp verrommeling van Twisk aan de orde gekomen. Ook de welstand nota 2019 wijkt, ondanks de ruim 12000 revisies in het stuk die de computer keurig uittelt bij vergelijking van de twee versies, niet fundamenteel af van de vorige welstandsnota. De grootste wijziging ten opzichte van de vorige nota is de toepassing van zonnepanelen en regels en adviezen voor rolluiken. De zorgen die Twisca zich maakte over de regels m.b.t. tot de toepassing van zonnepanelen in beschermd dorpsgezicht zijn hier al eens uitvoerig aan de orde gekomen en gelden nog steeds heel eenvoudig: geen zonnepanelen in het zicht.

Er zijn voldoende mogelijkheden om de verrommeling door handhaving een halt toe te roepen en de wethouder geeft het in de nota van beantwoording ook ruitelijk toe: handhaving, het is er in het verleden onvoldoende van gekomen.

Kortom: waar de oude welstandsnota onvoldoende weerstand bood aan de verrommeling, brengt de nieuwe daarin geen verandering. Wij bespraken dat ook al in de door Twisca ingediende zienswijze (5-12-2018) op de Welstandsnota. De daar genoemde argumenten gelden ook nog onverkort.

Ik som de oorzaken van de voortgaande verrommeling van het beschermde dorpsgezicht nog maar eens op:

1. hoofdoorzaak: geen handhaving
2. geen toepassing van eigen regels
3. geen handhaving bij overtredingen van de regels
4. onvoldoende bevoegdheden voor de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit
5. boterzachte regels

Ad 1. hoofdoorzaak: geen handhaving

Er zijn voldoende mogelijkheden om de verrommeling door handhaving een halt toe te roepen en de wethouder geeft het in de nota van beantwoording ook ruitelijk toe: handhaving, het is er in het verleden onvoldoende van gekomen.

Ondanks de regels in het bestemmingsplan, de welstandsnota en het bezigen van de schoonheid van Twisk op verschillende plaatsen, blijkt de gemeente, door het niet beschermen van de schoonheid van Twisk met de aanwezige bestaande regels, actief bij te dragen aan de verrommeling van Twisk.

Al meerdere malen is de lijst van "knelpunten" door Twisca aangedragen, aan de orde geweest.

Wat wil je als gemeente nog meer: een actieve Stichting die zich druk maakt over de bescherming van de woonomgeving en geheel onbezoldigd die dingen signaleert waar je iets aan zou kunnen -en als je je eigen regels serieus neemt- zou moeten doen, omdat ze in strijd zijn met de eigen regels van de gemeente, en die knelpunten ook nog op een presenteerblad aandraagt.

Zoals ook al meer gezegd: het blijft verbazend stil bij Medemblik en de knelpunten knellen nog steeds.

Ad 2 geen toepassing van de eigen regels

Ad 3 geen handhaving bij overtredingen van de regels

Eisen over kleurgebruik, het teveel bijbuigen van de regels, dat ook wel bekend wil staan als maatwerk (!), waarbij het opvalt dat de regels die ten doel hebben het dorpsgezicht te beschermen bijna altijd het onderspit delven. Niet alleen omdat de aanvrager zich weinig gelegen laat liggen aan de regels, of zelfs helemaal niet aan de status van aanvrager toekomt, omdat hij -wetende dat de handhaving in Medemblik op een laag pitje staat, gewoon zijn gang gaat. Daarmee zeg ik niet dat de overtreders van de regels altijd te kwader trouw zijn: de gemeente heeft ook een rol te spelen bij de voorlichting, het signaleren van activiteiten en het aanspreken van mensen waarbij men ziet dat er activiteiten spelen die mogelijk

vergunning plichtig zijn. Met andere woorden: in de auto's van Handhaving die veelvuldig door de kernen rijden zou een mapje met goedgekeurde vergunningaanvragen moeten liggen -al dan niet op een tablet- opdat de handhavers meteen kunnen checken of een zichtbare of hoorbare(!!) activiteit vergund is en bij het constateren van een mogelijk niet vergunde activiteit actie ondernemen/laten ondernemen. Een van de oorzaken van de steeds verdergaande verrommeling is, dat schending van de vergunningplicht wordt gedoogd of dat door een aanvraag achteraf alsnog het ontbreken daarvan wordt hersteld. Het hoeft geen betoog dat de gemeente dan voor een voldongen feit wordt geplaatst en dat de neiging om de regels bij te buigen wel heel groot wordt. Ook hier hebben brutalen de halve wereld.

Ad 4 . onvoldoende bevoegdheden voor de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit

De naam van de commissie geeft de zwakheid van de commissie goed weer; De commissie dient van advies. Een commissie van deskundigen die overzicht houdt, mogelijke oplossingen adviseert, knelpunten signaleert, kortom de eenheid van beleid in de gaten kan houden, zou een steviger rol moeten krijgen. Vrijblijvend advies van een commissie waar naar hartenlust van kan worden afgeweken is geen serieuze commissie. Het is al meer gezegd: het advies moet zeker ten aanzien van het beschermde dorpsgezicht zwaarwegender worden. Waarom moet de wethouder/gemeente niet met zwaarwegende argumenten komen om van het advies af te wijken? Of weer met de commissie in overleg te gaan, waarbij het oordeel van de commissie uiteindelijk bepalend is??De passage in de nota van beantwoording dat het college nagenoeg altijd de adviezen volgt blijkt niet uit de praktijk en los daarvan ook leden van de commissie uitten in het gesprek over de verrommeling dat Twisca in december 2017 had met de commissie , de dorpsraad, de wethouder, de burgemeester en een aantal betrokken ambtenaren, de wens dat aan de professionaliteit van de commissie meer waarde zou moeten worden toegekend.

Men was bij de commissie dan ook blij dat vanuit de bevolking de betrokkenheid bij het beschermd dorpsgezicht en de roep tot handhaving kwam.

Als je als gemeente keer op keer roept dat Twisk zo waardevol en uniek is, durf dan daar dan ook de consequenties van te aanvaarden: in een beschermd dorpsgezicht is nou eenmaal niet alles mogelijk en zijn de regels anders soms strenger dan elders. Het gaat immers om cultuurbehoud?? Doe dat dan ook! Op blz. 27 meldt de nota zelfs: *Dit dorp is van nationaal cultuurhistorisch belang Het beleid is gericht op versterking van de cultuurhistorische waarde...* Twisca heeft – heel simpel- voorgesteld om de brochure met de kleuren van het Westfries genootschap tenminste aan elke nieuwe bewoner van Twisk ter beschikking te stellen en die ten aanzien van de toe te passen kleuren ook leidend te laten zijn bij de vergunningverlening. De wethouder biedt in de nota van beantwoording nu aan de waaier aan de commissie Ruimtelijke kwaliteit ter beschikking te stellen. Ik kan u verzekeren: voor de commissie is dat niks nieuws, de commissie kent de waaier al, maar loopt tegen het losse handhavingbeleid van de gemeente aan. Ook in de knelpuntenlijst die ik eerder besprak, zijn een drietal voorbeelden genoemd waar handhaving in verband met ongeoorloofd kleurgebruik op zijn plaats zou zijn.

Ad 5 boterzachte regels.

Medemblijk maakt het zichzelf moeilijk: de boterzachte regels lokken als vanzelf verruiming en moeilijke handhaafbaarheid van die regels uit. Boterzachte regels maken het moeilijk om aan een grote mond, voldongen feiten, onwetendheid of brutaliteit een halt toe te roepen. En het gaat altijd ten koste van het beschermde dorpsgezicht. Nog los van het feit dat de discussies over de regels een zware wissel trekken op de betrokken ambtenaren. Ook hier is weer

voorlichting en handhaving cruciaal. Het besef dat op het gebied van de bescherming van Twisk met de door de gemeente opgestelde regels niet te spotten valt, breekt snel door. Het omgekeerde is helaas ook waar: we zien daarvan dagelijks in het beschermde dorpsgezicht de gevolgen: Het handhavingsniveau is omgekeerd evenredig met de mate van verrommeling van Twisk: des te minder handhaving des te meer verrommeling.

De welstandsnota hinkt op twee gedachten: enerzijds boterzachte regels en anderzijds, ik citeer uit hoofdstuk 1: .

Door het opstellen van welstandsbeleid wil de gemeente een helder, controleerbaar en klantgericht welstandstoezicht inrichten.

Het valt op dat ook hier het woord handhaafbaar ontbreekt.

Maar het wordt nog erger: de gemeente wil door vallen en opstaan het beleid duidelijker maken: Ik citeer weer een volstrekt onbegrijpelijke en onverantwoordelijke passage uit hoofdstuk 1:

De uitgangspunten en algemene welstandscriteria zijn wellicht voor de burger nog abstract, maar stap voor stap wordt het beleid in de uitwerking in gebiedsgerichte welstandscriteria concreter en duidelijker. Bovendien wordt een jaarlijkse evaluatieronde in het beleid opgenomen, waarbij in de gemeenteraad kan worden besproken wat goed ging, wat fout ging en waarom het fout ging.

Twisca vraagt zich bezorgd af wat er tot het tijdstip van die evaluaties allemaal weer aan cultureel erfgoed onherstelbaar is beschadigd.

Conclusie: Mag het een onsje meer zijn??

De welstandsnota zegt het: Dit dorp is van nationaal cultuurhistorisch belang Het beleid is gericht op versterking van de cultuurhistorische waarde.

Twisca is van mening dat de gemeente daar meer aan zou kunnen doen/meer aan zou moeten doen. Door heel simpel de eigen regels minder zacht te maken, duidelijke richtlijnen op te stellen, daarover voorlichting te geven, aan de mening van deskundigen op cultuurhistorisch terrein meer gewicht toe te kennen, of dat nou de eigen commissie of de Rijksdienst is. Daarnaast gewoon te gaan handhaven en met aangedragen ideeën op het gebied van handhaving en voorlichting serieus om te gaan.

Twisca roept daarbij uw hulp in, het is immers de rol van de gemeenteraad om de regels te valideren, nog los van de omstandigheid dat ook uw verkiezingsprogramma's zeggen pal te staan voor cultuurbehoud.

N.B. In bijlage 2 ontbreekt het Kadetjespad